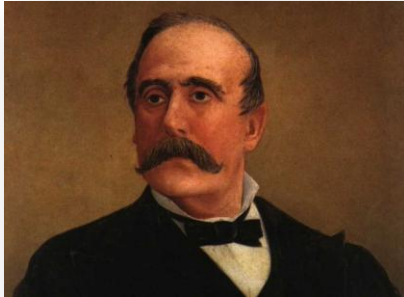

ΘΩΡΗΚΤΟ ΑΒΕΡΩΦ

Το θωρακισμένο καταδρομικό «Γεώργιος Αβέρωφ» είναι ιστορικό πλοίο της νεότερης Ελλάδας.

Ναυπηγήθηκε στα ναυπηγεία του Ορλάντο στο Λιβόρνο της Ιταλίας την περίοδο 1908 - 1911, και εντάχθηκε στο τότε Ελληνικό Βασιλικό Ναυτικό.

Γεώργιος Αβέρωφ 1818 - 1899

Η τότε κυβέρνηση δαπάνησε 23.650.000 δρχ. για την απόκτησή του. Τα 8.000.000 χρυσές δρχ. προέρχονταν από το 20% της συνολικής κληρονομιάς του Γεωργίου Αβέρωφ, που παραχώρησε με τη διαθήκη του στο Ταμείο Εθνικού Στόλου το 1899, στην οποία όριζε ότι το ποσό αυτό διατίθεται για την ναυπήγηση πολεμικού πλοίου που θα φέρει το όνομά του και θα χρησιμοποιείται ως Εκπαιδευτικό πλοίο και «Σχολή Ναυτικών Δοκίμων». Το υπόλοιπο ποσό (15.650.000 χρυσές δραχμές) καλύφθηκε από το Ταμείο Εθνικού Στόλου.

Πρόκειται για το μοναδικό δείγμα του τύπου (θωρακισμένο καταδρομικό) που διατηρείται στον κόσμο ως σήμερα.

Την 1η Σεπτεμβρίου 1911 κατέπλευσε στο Φάληρο υπό το ναύαρχο Γεώργιος Κουντουριώτης μέσα σε μια φρενήρη υποδοχή που του επιφύλαξαν όλα τα πλωτά μέσα της περιοχής που ήταν κατάμεστα κόσμου.

Το «Αβέρωφ» ήταν εκείνη την εποχή το πιο σύγχρονο και ισχυρό πλοίο στην Ανατολική Μεσόγειο, και ιδιαίτερα στο Αιγαίο. Ατμοκίνητο, έπλεε με ταχύτητα 23 κόμβων και είχε πλήρωμα 20 αξιωματικών και 670 ναυτών.

Α΄ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

Το πλοίο πήρε μέρος στον Α' Βαλκανικό Πόλεμο ως ναυαρχίδα του Στόλου, υπό τον Υποναύαρχο Παύλο Κουντουριώτη. Το «Αβέρωφ» συμμετείχε στις επιχειρήσεις απελευθέρωσης των νησιών του Ανατολικού Αιγαίου, και διαδραμάτισε καθοριστικό ρόλο στις ναυμαχίες της Έλλης (3 Δεκεμβρίου 1912) και της Λήμνου (5 Ιανουαρίου 1913), ενάντια στον Οθωμανικό Στόλο, γιατί έτρεψε τον εχθρικό στόλο σε φυγή καταδιώκοντάς τον. Η τακτική του Κουντουριώτη έδωσε την νίκη και τον αδιαμφισβήτητο έλεγχο του Αιγαίου στην Ελλάδα, και μετέβαλε πλοίο και ναύαρχο σε ζωντανούς μύθους. Για τους Έλληνες ήταν ο «Τυχερός μπάριμπα-Γιώργος», ενώ για τους Τούρκους «Το Διαβολοβάπορο» («Σεϊτάν παπόρ»).

→ Στις **9 Οκτωβρίου 1912** καταλαμβάνει τη Λήμνο.

→ Στις **18 Οκτωβρίου 1912** από το «Αβέρωφ» πραγματοποιείται απόβαση 150 ανδρών και κατάληψη της

Τιμβρου.

→ Στις **20 Οκτωβρίου 1912** ολοκληρώνεται η κατάκτηση της Θάσου.

- Στις **24 Οκτωβρίου 1912** το «Αβέρωφ» αγκυροβολεί στον όρμο Τενέδου. Καλείται επί του ΑΒΕΡΩΦ ο Διοικητής του νησιού και ο αρχιερατικός επίτροπος ο οποίος γονατίζοντας και φιλώντας το κατάστρωμα ευχήθηκε: «Καλώς ωρίσατε».
- Στις **2 Νοεμβρίου 1912** καταλαμβάνει το Άγιο Όρος.
- Στις **4 Νοέμβρη 1912** κατακτάται η Ικαρία.
- Στις **8 Νοεμβρίου 1912** καταλαμβάνει τη Μυτιλήνη.

Σε αυτές τις επιχειρήσεις το Αβέρωφ συνοδεύονταν και από άλλα πλοία του Πολεμικού Ναυτικού.

Α΄ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ 1914-1918

Κατά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, οι υπηρεσίες του ήταν ελάχιστες καθώς ο Τουρκικός Στόλος παρέμεινε κλεισμένος στα Δαρδανέλλια λόγω της ναυτικής υπεροχής των Συμμάχων. Με το τέλος του πολέμου εισέπλευσε στην Κωνσταντινούπολη, όπου αποθεώθηκε από τον ελληνικό πληθυσμό της. Μάλιστα ύψωσε την ελληνική σημαία στην Κωνσταντινούπολη, καθώς η χώρα μας ήταν μία από τις νικήτριες δυνάμεις του Α' Παγκοσμίου Πολέμου.

ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ 1922

Κατά τις επιχειρήσεις στην Μικρά Ασία, η κύρια προσφορά του ήταν η μεταφορά στρατιωτών και η κάλυψη των αποβατικών επιχειρήσεων στην Ανατολική Θράκη.

Β΄ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

Μετά την εισβολή και ραγδαία προέλαση των γερμανικών στρατευμάτων στην Ελλάδα τον Απρίλιο του 1941, λόγω της παλαιότητάς του, το ΓΕΝ σχεδίαζε να το βυθίσει, αλλά το πλήρωμά του εξεγέρθηκε και με δική του πρωτοβουλία διέφυγε στην Αλεξάνδρεια. Το Αβέρωφ ήταν ένα από τα λίγα ελληνικά πλοία που κατάφεραν να φτάσουν σώα στην Αλεξάνδρεια, καθώς τα περισσότερα βυθίστηκαν από τις επιδρομές γερμανικών αεροπλάνων. Κατά τη διάρκεια του πολέμου το θωρηκτό έκανε περιπολίες στον Ινδικό Ωκεανό.

Στις 17 Οκτωβρίου 1944, επικεφαλής για άλλη μια φορά του Στόλου, μετέφερε την τότε ελληνική κυβέρνηση από την εξορία στην απελευθερωμένη Αθήνα, με πλοίαρχο τον μετέπειτα Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας στις κυβερνήσεις Πέτρου Βούλγαρη, Σπυρίδωνα Μάτεση, ο οποίος υπήρξε και ο τελευταίος πλοίαρχος του Αβέρωφ. Το πλοίο αποσύρθηκε το 1952 και μέχρι το 1984 ήταν αγκυροβολημένο στον Πόρο.

Το 1984 το Πολεμικό Ναυτικό αποφάσισε να το μετατρέψει σε πλωτό μουσείο (Πλωτό Ναυτικό Μουσείο Θωρηκτό «Γεώργιος Αβέρωφ») και το μετέφερε στο Φάληρο. Εκεί βρίσκεται από τότε και τιμά με την παρουσία του το Ελληνικό Ναυτικό και την ναυτική κληρονομιά της Ελλάδος.

ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΓΙΝΑΝ ΣΤΟ ΠΛΟΙΟ

Μετά την κήρυξη του πολέμου, στις 4 Οκτωβρίου 1912 και τη ραγδαία εξέλιξη των γεγονότων με την απελευθέρωση των νησιών του Αιγαίου από τον Ελληνικό Στόλο κάποια γεγονότα ήλθαν να εκφράσουν, αλλά και να αναθερμάνουν τα θρησκευτικά αισθήματα του πληρώματος του Αβέρωφ λίγο πριν την επιτέλεση του πραγματικού θαύματος, τον θρίαμβο του Αβέρωφ, την κατατρόπωση δηλαδή του πολύ ισχυρότερου τουρκικού στόλου με τις ναυμαχίες της Έλλης (Ελλησπόντου) στις 3 Δεκεμβρίου 1912 και της Λήμνου στις 5 Ιανουαρίου 1913.

Τις τελευταίες μέρες του Νοεμβρίου του 1912 όλοι ανέμεναν με ανυπομονησία την εμφάνιση του εχθρού για να αναμετρηθούν με αυτόν. Όμως οι μέρες περνούσαν και ο εχθρός δεν εμφανιζόταν, γεγονός που γέμιζε εκνευρισμό τους αξιωματικούς και το πλήρωμα.

Μια από τις ημέρες εκείνες λοιπόν εμφανίστηκε ο πτυχιούχος πυροβολητής Σωτήριος Κ. Σκόδρας στον τότε μητροπολίτη Σπάρτης σεβασμιότατο Διονύσιο Δάφνο, που βρισκόταν πάνω στο πλοίο και του ανακοίνωσε ότι κατά την διάρκεια της υπηρεσίας του παρατήρησε μια περίεργη σκιά στον κάδο νερού και ότι αυτή η σκιά έμοιαζε πολύ στην εικόνα του Αγίου Νικολάου.

Μάλιστα ανέφερε το γεγονός και σε άλλους δυο ναύτες, οι οποίοι και δυσπίστησαν ως προς το γεγονός λέγοντας του ότι επρόκειτο για οξείδωση της λαμαρίνας. Αυτό που έμενε λοιπόν ήταν να πάνε και να διαπιστώσουν το γεγονός, όπως και έγινε. Ακολούθησε ανήλεο σταυροκόπημα από τους ναύτες.

Το ίδιο συνέβη και με τον μητροπολίτη όπου και έσπευσε να ενημερώσει τον Ναύαρχο Κουντουριώτη. Με την σειρά του ο ναύαρχος Κουντουριώτης διέταξε να τοποθετήσουν τον κάδο στο παρεκκλήσι του θωρηκτού και εν συνεχεία

να γίνει ομιλία προς το πλήρωμα με θέμα «Ο Θεός είναι με το μέρος μας».

Μέχρι και το 1914 ο κάδος παρέμεινε πάνω στο θωρηκτό όπου και τον πήρε ο Μητροπολίτης Δάφνος με την έγκριση του Κουντουριώτη για να τον τοποθετήσει στην μητρόπολη της Σπάρτης για τόνωση του θρησκευτικού και πατριωτικού αισθήματος όπως ανέφερε. Ο κάδος επιστράφηκε στο Αβέρωφ ύστερα από Βασιλική εντολή και τοποθετήθηκε σε γυάλινη προθήκη.

